Motie

13a

Afzien van de oprichting van Stichting Alphen 2050

De gemeenteraad van Alphen aan den Rijn, in vergadering bijeen op 9 juli 2026,

Inleiding:

De indieners van deze motie ervaren de noodzaak nader te motiveren waarom zij deze indienen.

Deze motie gaat niet over de ambitie om na te denken over de toekomst van onze gemeente. Die ambitie delen ook de indieners van deze motie. Deze motie gaat over de manier waarop dat georganiseerd wordt en de verantwoordelijkheid die de raad heeft om zorgvuldig met gemeenschapsgeld en bestuurlijke structuren om te gaan, alsmede de controlerende taak van de raad.

De indieners zijn van mening dat de noodzaak voor de oprichting van de Stichting Alphen 2050 onvoldoende is aangetoond. Het college heeft niet overtuigend onderbouwd waarom de beoogde werkzaamheden niet binnen de bestaande gemeentelijke organisatie of met reguliere advisering kunnen worden uitgevoerd. Waarbij ook aansluiting wordt gevonden bij de mogelijkheden van bestaande democratische en transparante controle door de raad.

Onbeantwoord blijft de fundamentele vraag waarom deze stichting noodzakelijk is. Zolang die noodzaak ontbreekt, zien de indieners geen aanleiding om in te stemmen met de oprichting van een nieuwe quasi bestuurlijke organisatie.

Constaterende dat:

- het college voornemens is de Stichting Alphen 2050 op te richten;
- de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen over de voorgenomen oprichting kenbaar te maken;
- de stichting tot doel heeft een bijdrage te leveren aan het Ontwikkelperspectief 2050 door middel van advisering, participatie en het ophalen van maatschappelijke inzichten;
- de noodzaak van een afzonderlijke stichting onvoldoende is onderbouwd;
- niet overtuigend is aangetoond waarom de voorgestelde werkzaamheden niet binnen de bestaande gemeentelijke organisatie en bestuurlijke structuur kunnen worden uitgevoerd;
- voor de stichting een substantieel gemeentelijk budget beschikbaar wordt gesteld.

Overwegende dat:

- zorgvuldig openbaar bestuur vraagt om een aantoonbare noodzaak voordat een nieuwe verbonden partij wordt opgericht;
- uit toetsing aan het Wegingskader Verbonden Partijen van de Raad voor het Openbaar Bestuur blijkt dat de voorgestelde stichting op meerdere essentiële onderdelen onvoldoende aansluit bij de uitgangspunten van goed openbaar bestuur;
- de voorgestelde governance de democratische legitimatie onvoldoende waarborgt, omdat de sturings- en toezichtbevoegdheden grotendeels bij het college worden belegd en de gemeenteraad slechts een beperkte formele rol heeft;
- de stichting een extra bestuurlijke laag creëert met aanvullende bestuurs-, administratie- en verantwoordingskosten, zonder dat de meerwaarde daarvan overtuigend is aangetoond;
- de voorgestelde constructie leidt tot een schijn van onafhankelijkheid, terwijl het college de bestuurders benoemt en ontslaat, het werkplan en de begroting goedkeurt, de rapportages ontvangt en de stichting uiteindelijk kan ontbinden;
- strategische beleidsontwikkeling, participatie en advisering behoren tot de reguliere taken van de gemeentelijke organisatie en waar nodig kunnen worden aangevuld met tijdelijke externe expertise;
- gemeenschapsgeld doelmatig dient te worden besteed en onnodige bestuurlijke drukte en overhead zoveel mogelijk moeten worden voorkomen;
- de politieke verantwoordelijkheid voor de voorbereiding van het Ontwikkelperspectief 2050 helder dient te blijven en rechtstreeks onder verantwoordelijkheid van het college en onder controle van de gemeenteraad moet plaatsvinden.

Spreekt uit dat:

- de oprichting van Stichting Alphen 2050 op dit moment niet noodzakelijk wordt geacht;
- de voorbereiding van het Ontwikkelperspectief 2050 behoort plaats te vinden binnen de bestaande gemeentelijke organisatie, zodat de democratische controle en bestuurlijke verantwoordelijkheid volledig behouden blijven.

Verzoekt het college:

1. af te zien van de oprichting van Stichting Alphen 2050;
2. het Ontwikkelperspectief 2050 verder uit te werken binnen de bestaande gemeentelijke organisatie en de reguliere participatie- en adviesstructuren waarbij de democratische controle volledig gewaarborgd is;
3. indien aanvullende externe expertise noodzakelijk wordt geacht, daarvoor per afzonderlijke opdracht een gemotiveerd voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen;
4. de gemeenteraad vóór de behandeling van de Programmabegroting 2027 te informeren over de wijze waarop de werkzaamheden voor het Ontwikkelperspectief 2050 binnen de gemeentelijke organisatie worden vormgegeven, inclusief planning, participatie, inzet van eventuele externe deskundigheid en de daarmee gemoeide kosten.

En gaat over tot de orde van de dag.

J. van de Kolk Socialistische Partij	A. de Groot – Slagter Rijn Gouwe Lokaal	C. Arnoldus Forum voor Democratie

S. Strik
Partij voor de Dieren